Выходить у Львовѣ що дня (крôмѣ недѣль и ґр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 улиця Жулиньского.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ: въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостввахъ на провинціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 93. Субота 27 Цвѣтня (9 Мая) 1891. Рôкъ I.

Найновѣйша суперечка Россіи зъ Туреччиною.

Вже въ самыхъ початкахъ, коли тôлько зачала першій разъ виднѣйше упадати сила Туреччины и почало родити ся т. зв. всхôдне пытанє а певный упадокъ османьскои державы выдававъ ся чимъ разъ бôльше можливый, стали бôльшй державы европейскй надъ тымъ придумувати, якимъ бы способомъ забезпечити мѣсто Константинополь, щобы оно не дôстало ся въ руки котрôйсь зъ державъ европейскихъ, котра могла бы далеко сильнѣйше запанувати не то вже на Балканѣ, але на цѣлôмъ Середземнôмъ мори та на єго азійскихъ и африканьскихъ та европейскихъ побережахъ. А що якъ разъ Россія була тою державою, котра дуже лакомымъ окомъ глядѣла на Константинополь, то тй змаганя державъ европейскихъ були очевидно вымѣренй въ першôй лініи противъ Россіи. Положенє Константинополя єсть того рода, що та держава, котрои фльота, чи то черезъ Босфоръ, чи черезъ Дарданелі могла бы дôстати ся на море Мармора, могла бы найскорше запанувати въ Константинополи. Тому то ще въ 1841 р. постановили тогочаснй найбôльшй державы европейскй въ порозумѣню зъ Туреччиною, що жадна зъ державъ не смѣє посылати свою воєнну фльоту на море Мармора а Туреччина має право на случай потребы такй кораблѣ задержувати, або навѣть и силою ставити имъ опôръ. Для Россіи була та ухвала дуже не на руку и она старала ся, єи всякими силами переломити або бодай обôйти. Справа ся грала и въ Кримскôй войнѣ 1855 р. непослѣдну ролю, а державы европейскй видѣлись спонукаными на парискôмъ конґресѣ въ 1856 р. ту ухвалу вôдновити и єи заострити.

Вôдъ 1856 р., мала Туреччина право не лишь задержувати чи то въ Дарданеляхъ чи въ Босфорѣ кораблѣ воєннй, але навѣть и кораблѣ торговельнй, котрй здавались ѣй пôдозрѣными и о котрыхъ она могла припускати, що они перевозять зброю и амуніцію. Туреччина стерегла отже приступу до Константинополя не лишь въ своѣмъ власнôмъ интересѣ, але сповняла заразомъ и мандатъ державъ европейскихъ. Зъ другои стороны знов Россія користала зъ кождои нагоды, щобы скинути зъ себе тй пута, якй наложивъ на ню парискій конґресъ, а поки що старала ся ту некористну для себе постанову оминати. По францускo-нѣмецкôй войнѣ въ 1871 р., зробила она, уповаючи на Нѣмеччину, котрôй черезъ свою неутральнôсть, забезпечила була побѣду въ войнѣ, першій рѣшучій крокъ и поступала вôдъ сеи поры въ сѣмъ напрямѣ чимъ разъ смѣлѣйше. Она побудувала надъ Чорнымъ моремъ сильнй порты воєннй, зреорґанізувала тамъ свою фльоту воєнну а для скрѣпленя єи, для замаскованя властивыхъ цѣлей, устроила собѣ фльоту торговельну такъ, що она на случай потребы, може бути кождои хвилѣ перемѣнена на фльоту воєнну. Кораблѣ тои фльоты рôзнять ся хиба лишь тымъ вôдъ воєнныхъ, що мають фляґу торговельну. Одень зъ такихъ кораблѣвъ перевела она вже минувшого року черезъ Босфоръ-Дарданелѣ, посылаючи єго въ дарунку Чорногорѣ. Теперь же хотѣла она зробити собѣ прецеденсъ що до пересыланя такихъ кораблѣвъ зъ Чорного моря на Середземне и выслала була насампередъ корабель „Нижный Новгородъ“ а пôзнѣйше корабель „Кострома“ зъ войскомъ до Владивостока. Розумѣє ся, що и залога тыхъ кораблѣвъ не ѣхала въ правдивôмъ своѣмъ значеню, а называло ся, що то ѣдуть лишь робôтники войсковй призначенй до всхôдной Сибири. Туреччина змѣркувала вôдъ разу, що се значить, а не хотячи дозволити на прецеденсъ, приказала своимъ властямъ задержати сй кораблѣ. Розумѣє ся, що таке поступованє властей турецкихъ розгнѣвало Россію, и посолъ россійскій въ Константинополи, Нелидовъ, выступивъ противъ того поступованя зъ цѣлою енерґією. Вôнъ выславъ до Порты остру ноту, въ котрôй домагавъ ся не лишь 1000 фунтôвъ вôдшкодованя за страту, яку черезъ то Россія потерпѣла, але також и строгого укараня урядникôвъ турецкихъ, котрй важились тй кораблѣ придержати.

Фактъ сей, що Россія выступила въ сѣй справѣ такъ енерґічно, наробивъ не мало шуму въ свѣтѣ политичнôмъ, бо можна было майже на певно припускати, що Россія а взглядно Порта выступлять зъ сею справою передъ судъ державъ европейскихъ. Ажъ наразъ берлиньске бюро Вольфа принесло зъ Константинополя коротку вѣсть, що спôръ сей вже закôнченый и що мѣжь обома спорячими сторонами настало вже повне порозумѣнє. Чи оно дѣйстно такъ стало ся, чи нѣ, того годѣ знати, бо не сказано, на якôй пôдставѣ и пôдъ якими условіями спôръ закôнчено. Щобы Порта пристала на жаданя россійского посла, того припустити не можна, а також не можна припу-

---

18

Задля святои землѣ.

Стежка передъ хатою.

(Повѣсть Севера).

(Дальше).

Дôйшли до плота. Антошко вôднайшовъ перелазъ, перелѣзъ на другій бôкъ и подавъ руку дѣвчинѣ. Скоро Ґануська станула на перелазѣ, взявъ єи на руки и перенѣсъ. Дѣвчина не боронилась.

— И щожь Ґануськo? Тобѣ вила, менѣ зѣрки забрали.... Остались мы самй бѣдолахи — додавъ по хвили.

— Може й лѣпше, — шепнула.

— Мусить бути лѣпше! — крикнувъ зъ жаромъ будячои ся намѣтности. — Нема инчои рады, лишь и намъ треба буде ити до попа.

— А твоя мати? — спытала.

— Казали, що пôйдуть въ комôрне до доньки.

— Хатину будемо мати?

— Будемо, — шепнувъ зворушеный. — И ты вôддашь ся за такого бѣдолаху? Ґануськo, ты поправдѣ хочешь выйти за мене?

— Хочу.

— Мы якось зъ давна липли до себе.

— Лишь ты за зызоокою гонивъ.

— А ты вила притягала очима.

Розсмѣялись обоє. Хлопець обнявъ рукою стать дѣвчины, и шли обоє одно по при другôмъ.

— Але якъ люде довѣдають ся, тожь то будуть дивувати ся! — обôзвавъ ся хлопець перший.

— А най цѣлый свѣтъ дивує ся, — закликала; — *вила* и *шила* йдуть до попа въ суботу, пôйдемо и мы. За три тыжднѣ они до церкви, а мы за ними.

— А грошей на весѣле? — поспытавъ Антошко.

— Я маю троха *приклѣтаныхъ*, а що не стане, Мортко позичить.

— Я маю бôльше, якъ десятку, — додавъ згорда хлопець.

— И кумця має также пару крайцарôвъ.

— Выстане, — закричавъ радôсно. — Выбѣлю хату, скла у вôкнѣ повставлюю.

— Не богато внесу тобѣ до выбѣленои хаты, але бодай перину, пай ся сотый кає.

Почали смѣяти ся.

— Що тобѣ въ головѣ, Ґануськo! Зъ твоєю122 уродою та йти за такого бѣдолаху?...

— А тобѣ що хибує? Якъ не шилоока богачка, то мало дѣвчатъ въ селѣ, що хочь бы мали и по три морґи вѣна, выйшли бы за тебе?

— Теперь то будуть пôмстувати на мене.

Хлопець гордый та щасливый за такй прихвалки, пôдраставъ у власныхъ очахъ и смѣявъ ся зъ цѣлого серця.

— Порадимо собѣ, — говоривъ поважно — мы обоє молодй, а праця намъ не дивна. Ехъ, Ґануськo, мы ще богачами будемо.

— Увôйшли обоє въ хату. Кумцѣ не було. Дѣвчина дрожачими вôдъ зворушеня руками засвѣтила каганець. Ясна поломѣнь освѣтила червоне лице хлопця и блѣде лице дѣвчины. Забрали ся обоє розтоплювати въ печи. Ґануська розгортала попѣлъ за огнемъ, Антошко ламавъ галузє. За хвильку весела, червона, поломѣнь зъ печи притьмила жовте свѣтло каганця.

— Що то нинѣ, середа; до суботы всего два дни, а що ще роботы. Бульба не обгортана, — жалувалась Ґануська.

— Обгорну; прибѣгну завтра досвѣта, а до полудня скôнчить ся.

— А умѣєшь ты молитвы? — поспытала дѣвчина; — пôпъ не жартує!

— А ты?

— А знай собѣ, я и десять заповѣдей, и пять, и тайны *сокроменты* и сѣмъ грѣхôвъ.

— Овъ, ты учена. То ты будешь говорити, а я головою потакувати.

— Дурень зъ тебе. Завтра и въ пятницю я тобѣ прокажу, бо не хочу, щобы на тебе пôпъ сердивъ ся, а люде смѣялись.

— Не хочешь, — каже, сѣдаючи коло неи на лавѣ.

— Та бо певне.

Дверѣ рипнули, на порозѣ станула задыхана кумця.

— То вже таке? — поспытала зъ задивованымъ лицемъ.

— А таке, — вôдказала Ґануська, не вôдсуваючи ся вôдъ хлопця.

— Таке, таке, матусе! — каже Антошко, притягаючи щоразъ бôльше дѣвчину идъ собѣ.

скати, щобы и Россія стояла упорно при своѣмъ жаданю, бо въ противнôмъ случаю цѣла справа мусѣла бы прийти передъ судъ державъ европейскихъ. Колижь бы Россіи удало ся зробити собѣ прецеденсъ, то бувъ бы се факъ великои для неи ваги; Россія могла бы тогды дуже легко выслати свою военну фльоту пôдъ фляґою торговельною черезъ Босфоръ и въ данôмъ случаю заняти Константинополь, або хочь бы якусь важнѣйшу позицію надъ Босфоромъ, зъ котрои вôдтакъ можна бы легко форсувати приступъ на столицю турецкои державы.

Справы краєвû.

(Въ справѣ будôвництва сѣльского). На пôдставѣ пропозицій секціи комісіи краєвои для справъ рôльничихъ ухваливъ Выдѣлъ краєвый поучати селянъ черезъ вандрôвныхъ учителѣвъ и часописи для народу, що всѣ сельскû будынки деревлянû повиннû ставити ся на пôдмурованяхъ, а будынки, призначенû на мешканя, повиннû мати комины. Дальше ухваливъ Выдѣлъ краєвый, що треба бы представити Соймови вôдповѣдный проектъ закона будôвничого для селъ, бо лишь тогды дало бы ся зарадити нещастямъ вôдъ огню, наколибъ була якась система и порядокъ въ уґрупованю поодинокихъ сельскихъ будынкôвъ. Выдѣлъ краєвый завôзвавъ такожь вандрôвныхъ учителѣвъ сельского господарства, пп. Едмунда Бельского, Северина Висневского, Володислава Стамировского и Антона Вовка, звертати пôдчасъ своеи науки вандрôвнои увагу селянъ на потребу пôдмуровувати будынки деревлянû и заосмотрювати хаты въ мурованû комины, оказуючи на выходячû зъ того користи якъ зô взгляду на тревалôсть такихъ будôвлей, а взглядно безпечнôсть вôдъ огню, такъ и зô взглядôвъ санітарныхъ. Заразомъ поручивъ Выдѣлъ краєвый звертати увагу селянъ на потребу такого положеня будынкôвъ господарскихъ и хатъ, яке бы въ разѣ огню улекчале ратунокъ. Крôмъ того уважає Выдѣлъ краєвый за дуже пожиточне, щобы вандрôвнû учителѣ спôльно написали въ тôмъ напрямѣ роз вôдку для часописей народныхъ.

Рада державна.

Въ комісіи буджетовой вела ся вчера дебата надъ „малою льотеріею“. Міністеръ фінансôвъ заявивъ при сѣй нагодѣ, що єсть загальне бажанє, щобы льотерію знести, але зъ причинъ фінансовыхъ и зъ огляду на псіхольоґію народну треба лишь поволи въ сѣй справѣ поступати. Що до льотеріи клясовои то ведуть ся вже переговоры мѣжь правительствами обохъ половинъ державъ але причины рѣчевû промавляють противъ заведеня тои льотеріи. Проґрамою правительства єсть черезъ пôдвысшенє податку вôдъ выграныхъ грошей, черезъ зменшенє числа тягнень и колектуръ льотерійныхъ, ослабити охоту публики до граня въ малу льотерію. Комися постановила на конець зменшити суму 710.000 зл., вставлену въ буджетъ яко дохôдъ зъ льотеріи. Такъ само зменшено такожь и выдатки на льотерію.

Переглядъ политичный.

Пôдъ проводомъ Є. Вел. Цѣсаря вôдбула ся вчера рада міністрôвъ, котра тревала двѣ годины. Загально говорять, що на сѣй конференціи ухвалено заявленє, яке має дати нинѣ пôдчасъ дебаты буджетовои ґр. Таффе, а котре буде имовѣрно того змѣсту, що правительство не думає робити зô справы адресовои квестіи кабінетовои. Въ звязи зъ сею вѣстею стоить може и друга вѣсть, яку подають вѣденьскû ґазеты а именно, що палата послôвъ не ухвалить нѣякои адресы а заманіфестує ся супротивъ короны иншимъ способомъ.

Пôсля телеграмы *Dzien. Polsk*-ого умовились поодинокû партіи зъ собою такъ, що пôдчасъ дебаты буджетовои буде кожда зъ нихъ заступлена. Промавляти будуть 5 лібералôвъ, 4 зъ клюбу Гогенварта, а по одному Русины, нѣмецкû народовцѣ, антісеміты, и зъ клюбу Короніного. Перший має промавляти Ґреґръ а Поляки вызначили доси лишь пос. Яворского.

Зъ Петербурга доносять до *Daily Telegraph*, що россійска поліція выкрыла тамъ дня 4 с. м. великій тайный заговоръ, до котрого належать головно літераты и студенты академій. Арештованя вôдбувають ся тамъ теперь на великû розмѣры. Дня 4 с. м. арештовано тамъ 70, а заразъ на другій день 85 студентôвъ. Богато арештованыхъ выключено зъ университету и вывезено зъ мѣста на провінцію.

День 3 мая, котрый у насъ обходили Поляки такъ торжественно, не обôйшовъ ся въ Варшавѣ безъ арештованъ. Загально говорять, що арештовано тамъ до 300 студентôвъ Полякôвъ, а мѣжь тыми и около 50 Россіянъ. Варшавскû ґазеты польскû, подаючи знову сю вѣсть за пôвъурядовымъ „Варшавскимъ Дневникомъ“ представляють сю вѣсть такъ: Около полудня стали збирати ся студенты громадками по двохъ и трохъ въ костелѣ св. Іоана и тамъ зôбрало ся ихъ якихъ 70, особливо богато було мѣжь ними студентôвъ зъ институту ветеринарійного. По богослуженю пôйшли они до ботанічного города, де суть розвалины каплицѣ, выставленои въ часѣ ухваленя конституціи 3 мая. До города входили они громадками по 5 обходили розвалины каплицѣ и здоймали шапки. То само робили они вечеромъ, коли було богато публики а дамы складали на руинахъ букетики. Тогды явивъ ся помôчникъ комісаря и завôзвавъ всѣхъ, щобы розходили ся. Всѣ стали розходити ся, але на улици зôбрала ся громада студентôвъ числомъ може до 100 и ишла разомъ зъ публикою. На площи Замковôй завôзвавъ оберполіцмайстеръ всѣхъ, щобы розходили ся, а коли ще наспѣла и сотня козакôвъ, то люде почали утѣкати а богато зъ студентôвъ забѣгло до ботанічного города, де 32 зъ нихъ арештовано. *Варш. Дневн.* доносить, що въ розвалинахъ найдено дуже богато металевыхъ листкôвъ вôдъ студентскихъ шапокъ и червону напись „Конституція и революція.“

Въ францускôй палатѣ послôвъ вôдповѣвъ міністеръ Рібо на интерпеляцію въ справѣ чилійскôй, що република Чілі просила Бразилію, Сполученû Державы и Францію о помôчь для заведеня спокою въ краю. Три тотû державы будуть отже старати ся завести спокôй въ сѣмъ краю.

Pol. Corr. доносить зъ Константинополя: Амбасадоръ анґлійскій, Уайтъ мавъ довшу авдієнцію у султана, о котрôй теперь много говорять въ кругахъ политичныхъ. Султанъ мавъ говорити зъ амбасадоромъ о справѣ намѣстництва въ Румеліи всхôднôй и заявивъ, що не мавъ ще жаднои причины занимати ся сею справою. Вôдносины въ Болгаріи якъ и въ Румеліи всхôднôй суть цѣлкомъ вдоволяючû, и правительство турецке не має зовсѣмъ причины жаловати ся. Уайтъ мавъ пересвѣдчити ся пôдчасъ тои розмовы, що султанъ цѣлкомъ не гадає робити зô справы болгарскои або всхôдно-румелійскои яку небудь справу великои ваги, доки або самû вôдносины болгарскû, або порушенє справы тои державами не приневолять его до того. Цѣла ся вѣдомôсть опи-

---

Кумця заперла дверѣ. Сопухъ горѣвки и аниж у вонявъ по хатѣ.

— Вы овоє подурѣли! — закричала, беручись за пôдбоки.

— А хочьбы и *премъ!* — вôдказала весело дѣвчина.

— А бо я на таке дурна!...

— Якъ Богъ дасть, — каже Антошко.

— Хочете на старôстъ зъ голоду погинути?

— Та най, — додала Гануська зъ резиґнаціею.

— До старости ще далеко, матусе! — докинувъ хлопець.

— А дѣти? Зъ дѣтищамм що буде?

— Пôйдуть межи люде. Отъ и я пôйшла, та й менѣ добре.

— Ты дурна, — закричала кумця, розôгрѣта горѣвкою. — Не на те давъ тобѣ Панъ Богъ уроду, щобы ты єи марнотратила. Не на те я тебе ховала, не на те на тебе черезъ десять лѣтъ дула, собѣ вôдъ губы вôднимала, щобы на старôсть разомъ зъ тобою голодомъ вмирати.

Дѣвчина вырвалась зъ рукъ хлопця, станула передъ кумцею и взяла ся такожь за пôдбоки:

— Вже ми надоѣло *скалозубство,* та гонитьбы за богачами, — ударилась пальцемъ по горлѣ; — леда дурень та *нєздара*, а якъ мавъ кôлька морґôвъ ґрунту, вы казали менѣ до него выскалювати зубы. А тû, одинъ зъ другимъ, лайдаки, якъ до горшка кашѣ, щобы лише кашу вылизати, а горнець пôдъ плôтъ. Доста наѣлась я встыду та ганьбы и радше менѣ згубити себе, якъ такъ далѣ уганяти. И я *си* буду ґаздинею у своѣй хатѣ, на своѣмъ смѣтю и засѣ до мене... — Погрозила обертаючи ся до кумцѣ. — А що я собѣ та бѣдолаха выбрала — нехай буде; за те на цѣле село хлопець та й не одна зъ нятьма морґами менѣ его позавидує.

Пôдбѣгла до хлопця и обняла за шию.

— Ой дурнѣ, дурнѣ! — говорила кумця, покивуючи головою поважно; — десять *пушокъ!*

— Двацять! — крикнула Гануська — се щось значить прецѣнь!

— Скажѣть вы менѣ, що вы собѣ гадаете?

— Йти въ суботу до попа на молитвы, а вôдъ недѣлѣ за три тыжднѣ весѣле. Кумця за старостиху, выгуляєте ся дохолѣ.

Захмарена кумця осмѣхнула ся.

— Не плети дурниць, ай говори правду!

— Завтра треба повыпирати спôдницѣ.

— А мыло та фарбку маєшь?

Дѣвчина побѣгла до коморы и внесла вôсѣмъ штукъ срѣбныхъ реньскихъ.

— Буде?

Порозкладала ихъ блестячихъ на столѣ, чотиры сховала до кишенѣ, а чотиры дала Антошкови.

— Знаєшь, Антошку: весѣле лише одинъ день; пощо упоювати та обпыхати людей?

Тота ощаднôсть не сподобала ся кумци, але не вôдзывалась. Жаль давивъ єи серце, смутокъ обгортавъ поволи и тверезивъ. Всѣ єи надѣѣ на свѣтлу долю єи выхованицѣ и розкôшну старôсть при повнôй мисцѣ, щезали якъ мрака.

— Якъ бѣда зъ бѣдою, — почала говорити сумно — та поберуть ся...

— То будуть двѣ бѣды! — пôдхопила Гануська.

— Нѣ — вôдповѣла кумця — то уродить ся нужда....

— Лишѣть но се матусе! — перебивъ знетерпеливленый Антошко; — вы не оплывали въ достаткахъ, а прецѣнь нужда у вашû вôкна не заглядала.

— Бо я мала щастє до людей.

— А мы може будемо мали щастє у Бога; хто тамъ угадає.

— Хто тамъ угадає, що кому суджено?— додала Гануська. — Доста, маю хлопця якъ образокъ, ну й сама я, славити Бога, не крива. Но, кумцю! Мастѣть ноги оковиткою, бо хоть не довго, але выгуляемо ся!

Вхопила вновъ кумцю, котрôй приходило до розпуки и окрутила нею по хатѣ.

— Три тыжднѣ, доста часу. Мусимо ще конче заробити по пятцѣ, правда Антошку?

— Въ дворѣ пебавомъ сѣнокосы починають ся. Иду зъ косою. Платять *римськûй* за морґъ; скошу за день одинъ.

Антошко вставъ и хотячи придобритись кумци, поцѣлувавъ стару въ руку.

Гануська провела его до плота.

— Антошку! А якъ бы твоя мати стала *публіку* выробляти?

— Не бôй ся, моя вже въ тôмъ голова.

— Завтра заглянешь?

— Прибѣгну бульбу обгорнути.

— Проказати молитвы! — закликала слѣдомъ за нимъ и вернула въ хату.

Кумця вытверезѣла зовсѣмъ. Гануська застала єи зъ заломаными руками.

(Дальше буде.)

рає ся вправдѣ лишень на поголоскахъ, но має всякй пôдставы уважати ся за вѣродостойну.

Найвысша рада санітарна занимала ся на послѣднôмъ засѣданю теперѣшными санітарными вôдносинами и станомъ слабостей заразливыхъ. Именно обговорювано обширнѣйше щорôчне паломництво людности Босны и Герцеґовины на прощѣ до Мекки. Рада санітарна уважає се за головну причину ширеня вôспы въ деякихъ провінціяхъ нашои державы. Вдоволяючй вѣдомости дôстала Рада о выробѣ кровянки и знатнôмъ ширеню ся паровыхъ апаратôвъ десинфекцíйныхъ, зъ котрыхъ 370 вже функціонує. Полѣпшенє каналізаціи у Вѣдни узнано яко одиноке средство до полѣпщеня вôдносинъ санітарныхъ въ мешканяхъ робôтниковъ.

Новинки.

— **Реґуляція рѣкъ.** Міністерство справъ внутрѣшныхъ призволило на будôвлѣ реґуляційнй для охороны мѣсцевыхъ береговъ на Сянѣ пôдъ Волею туребскою въ окрузѣ Нивько; кошты вынесуть суму 8.068 зр. 86 кр. Ц. к. Намѣстництво затвердило проєктъ и призволило на будôвлѣ воднй на Сянѣ пôдъ Сѣнявою и Убишиномъ въ окрузѣ перемыскôмъ; кошты вынесуть 5.500 зр. 40 кр. и покрыють ся зъ надзвычайныхъ дотацій.

— **Справы особисти.** Членъ палаты панôвъ ґр. Станіславъ Бадені вернувъ вже зъ Вѣдня. — Вел. кн. Петро Ольденбурґскій, своякъ царя, приѣхавъ оногды до Кракова инкоґніто и замешкавъ тамъ въ однôмъ зъ готелѣвъ пôдъ прибранымъ именемъ ґр. Петра Растеде. Князь оглядавъ мѣста а вôдтакъ ѣздивъ до Вѣлички оглянути копальнѣ соли.

— **Стипендіи.** Краєвый Выдѣлъ удѣливъ ученицямъ учительскои семінаріи въ Перемышли Маріи Фискало зъ II року и Єленѣ Скалицкôй зъ I року стіпендіи по 40 зр. рôчно ажь до покôнченя наукъ. — Бережаньскій староста надавъ зъ бережаньскои фондаціи им. цѣсаревои Елисаветы одноразову єтипендію въ квотѣ 73 зр. 50 кр. Мечиславови Шиманьскому, ученикови VIII кл. въ Бережанахъ. — Стефанъ Мойса зъ Рудникъ надавъ стіпендію о рôчныхъ 260 зр. зъ фондаціи д-ра Михайла Мойсы Росохацкого Тадеєви Дверницкому, правникови на львовскôмъ университетѣ.

— **Загальни зборы стрыйскои Бурсы**, скликанй на день 25 марта не вôдбули ся задля недостаточного числа участниковъ и длятого вôдбувались другій разъ вчера. На порядку дневнôмъ стояла мѣжь иншимъ такожь и справа вôдкрытя стрыйскои Бурсы зъ початкомъ слѣдуючого року шкôльного.

— **Огнѣ.** Въ велику суботу дня 2 н. ст. мая вybухъ огонь въ Дорожевѣ горѣшнôмъ въ Самбôрщинѣ и при сильнôмъ вѣтрѣ згорѣло 19 селяньскихъ зогородъ, мѣжь тыми и ґаздôвство тамошного вôйта. Причиною огню мала бути неосторожнôсть. Шкода выносить поверхъ 12.000 зр. Зъ погорѣвшихъ лише чотири були убезпеченй. Зъ суботы на недѣлю погорѣли въ Перегиньску господарѣ Федоровѣ и Кулики; згорѣли чотири хаты, чотири стодолы и чотири стайнѣ.

— **Сумный Страстный Четверъ** мала убога родина Петра Верховинця въ Корчинѣ коло Сколього. Двохъ сынôвъ Петровыхъ, старшій Иванъ и молодшій Гринь, выбрали ся рано въ лѣсъ, щобы зрубати бука та наколоти дровъ зъ него на спродажь до мѣста, а обламки забрати собѣ. Коли вже бука пôдтяли та почали зважувати, букъ заскрипѣвъ и застогнавъ важко. Въ тôмъ замѣтивъ Иванъ, що Гринь стоить за близько при буцѣ и крикнувъ: „Утѣкай Гриню!“ Гринь кинувъ ся, та вже не було часу. Маленька гилька упадаючого бука загопила вôдтакъ нещасливо по головѣ, що упавъ трупомъ на мѣсци. Гринь бувъ при войску, недавно що лише повернувъ и оженивъ ся сихъ мясниць.

— **Намѣрене самоубійство.** Олена Польковска, служниця у паньства В. Д. при ул. Красіцкихъ ч. 10, лѣтъ 22, пôдрѣзала собѣ вчера рано горло а вôдтакъ скочила зъ першого поверха на подвôрє въ каменици и потовкла ся смертельно. Нещасливу вôдставлено ще живу до шпиталю, але нема надѣѣ, щобы подужала. Причиною сего самоубійства була тяжка слабôсть нервова.

— **Сполошенй конѣ** покалѣчили въ Чернôвцяхъ дня 5. с. м. 9 особъ. Вылетѣвши зъ одного готелю въ самôмъ ринку, пустились по мѣстѣ и тратували все, що имъ попало пôдъ ноги. Вовникъ, котрый въ першôй хвили кинувъ ся передъ нихъ и хотѣвъ ихъ сдержати, повалили на землю и зломили єму ногу. Ажь фіякрамъ удалось конѣ задержати обступивши ихъ доокола своими возами.

— **Полотнянна покрыва на вежу Айфеля.** До Ярославля, мѣста въ Россіи, осередка россійскои фабрикаціи полотнянои, приѣхало недавно двохъ панôвъ, котрй выдавали себе за ґенеральныхъ комісіонерôвъ зъ Парижа и познакомили ся тутъ зô всѣми важнѣйшими фабрикантами полотна. Мѣжь тыми выглядали они собѣ одного старшого вже и не наймудрѣйшого фабриканта, котрому „въ тайнѣ передъ конкурентами“, предложили добрый интересъ. Показавши єму всякй паперѣ и леґітимаціи, замовили они у него именемъ мѣста Парижа, полотнянну покрыву на вежу Айфеля (300 метрôвъ высоку). Фабрикантъ згодивъ ся на се, попôдписувавъ контракты, выплативъ комісіонерамъ 1500 рублѣвъ „лапового“ и взявши вôдъ нихъ поручаючй письма, поѣхавъ до Парижа. Сими днями вернувъ вôнъ щось дуже лихій зъ Парижа; очевидно высмѣяли тамъ ярославского фабриканта.

Всячина.

Чого вже люде не придумають? Въ Баваріи придумали електричну машину, котра порушує лямпу, а та черезъ своє свѣтло притягає мухи и иншй комахи. Въ тôй хвили, коли они приближають ся до лямпы, ловить ихъ вентіляторъ, помѣщеный при боцѣ, и кидає до млынця, а той меле ихъ на муку. Сею мукою можна годувати курята.

— **Кôлька разôвъ умиравъ.** По битвѣ пôдъ Кустоццою въ 1866 р. записавъ капраль якогось вояка до книги, що вôнъ погибъ дня 24 червня того року. За кôлька днѣвъ показало ся, що той воякъ жиє а капраль ненадумуючись довго записавъ до книги: „Померъ черезъ похибку“. За кôлька днѣвъ прийшло зъ міністерства вôйны письмо зъ вѣстію, що той воякъ дѣйстно померъ. Панъ капраль дали собѣ и теперь раду, бо дописали въ книзѣ померпшихъ: „Померъ другій разъ на приказъ міністерства.“

Господарство, промыслъ и торговля.

Кефіръ.

Въ молочнôмъ господарствѣ буває часто, що збираного молока не можна легко збути, а коли и збуває ся єго, то подуже дешевыхъ цѣнахъ. Въ послѣдныхъ часахъ найшовъ ся способъ, и то дуже легкій, котрымъ збиране коровяче молоко можна перерабляти на дуже добрый и здоровый напитокъ, уживаный особливо для недужихъ. Той напитокъ єсть вже зъ давенъ давна звѣстнымъ въ Россіи, особливоже на Кавказѣ, платить ся добре и выраблясь тамъ въ декотрыхъ сторонахъ въ великôй масѣ, особливо въ заведеняхъ водолѣчебныхъ и кліматичныхъ. Той напитокъ називаєсь „Кефіромъ“.

Звѣстна рѣчь, що Татаре на азійскихъ степахъ умѣли вже дуже давно выробляти зъ кобылячого молока напитокъ, такъ званый „кумись“, котрый хочь подобає на молоко, то все таки має таку силу якъ горѣвка и можна нимъ упити ся. Атже, ще коли рускій король Данило ѣздивъ зъ Галича до хана въ золоту орду, честувавъ єго ханъ кумисомъ. Въ молоцѣ єсть, бачите, богато т. зв. молочного цукру, котрый можна певнымъ способомъ переробити на алькоголь (оковиту); молоко зачинає тогды шипѣти (бухтѣти, киснути) и зъ него добуваєсь ґазъ, такъ звана вуглева кислота. Коли не дати тôй кислотѣ выйти зъ молока, то зъ него робить ся тогды кумисъ, котрый, якъ єго наливати шипить и выбѣгає изъ склянки, щѣпає трошки якъ содова вода, але смакує приятно и єсть дуже здоровый. Показало ся, що кумисъ єсть навѣть на дуже слабый жолудокъ стравный та дуже легко и добре вôдживляє недужого. Але кумисъ якъ вже сказано — робить ся лишь зъ кобылячого молока, котре не єсть такъ товсте якъ коровяче або козяче, та не вурдить ся такъ легко на сыръ и єсть длятого стравнѣйше.

На Кавказѣ однакожь, умѣють Черкесы робити и зъ коровячого та козячого збираного молока, рôдъ такого кумису, котрый они называють кефіромъ, а то вôдъ якогось грибка, котрымъ молоко заправляють, а котрый такожь кефіромъ называють. Кефіръ, грибокъ, званый на Кавказѣ такожь „просомъ пророка“, має видъ бѣло-жовтавыхъ грудочокъ, величины зерна гороху и дуже подобає на куснѣ зъ головки каляфіорôвъ. Въ Россіи продають єго всюды по аптикахъ, а теперь можна єго дôстати вже у Львовѣ, де єсть навѣть фабрика кефіру п. Літиньского. Засушеный єсть вôнъ жовтый, твердый, и має особливый запахъ. Грибокъ той складаєсь зъ звычайного грибка дрôждевого и зъ рода подовгастыхъ бактерій.

Кефіръ зъ молока, роблять на Кавказѣ такъ: До козячого бурдюга (мѣхомъ стягнена шкôра зъ козы, высушена и выкопчена) дають кôлька грудочокъ свѣжого кефіру, наливають молокомъ и ставлять въ теплôмъ мѣсци, щобы оно кисло. Вôдъ часу до часу заколотять молоко, щобы оно добре перемѣшало ся. До двохъ або трохъ днѣвъ єсть кефіръ готовый, єго зливають а на оставшй на сподѣ грудочки грибка, наливають зновъ молока. Ферментъ той, тй грибки, ростуть дуже поволи и треба молоко по кôльканацять разôвъ змѣняти, бо ажь въ 35 до 40 днѣвъ тотй грибки въ двоє.

Такимъ самымъ способомъ робить ся и кефіръ до пытя, тôлько що замѣсть бурдюга, уживаєсь горшка або иншои посудины. Головна рѣчь, щобы роздобути собѣ добрый грыбокъ, а коли хоче ся выробляти кефіръ на бôльшй розмѣры, то треба той грыбокъ розмочити и такъ поступати:

Десять дека кефіру кидає ся въ одну літру лѣтепля и ставить ся єго на годину або двѣ, щобы розмокъ; вôдтакъ змѣняєсь воду доти, доки она ажь не набере запаху кефіру и не вôдплыває вже чиста. Замѣсть воды наливаєсь тогды на грибки вареного збираного молока и ставить ся въ тепле мѣсце на 24 годинъ. Опôсля перемывають ся грыбки ще разъ на ситѣ и наливаєсь вже чистого молока, котре вже служить до робленя напитку. Въ тôмъ часѣ стають грудки кефіру бѣлй и пôдплывають на верхъ та зачинає творити ся вуглева кислота. Тогды наливаєсь на 10 дека кефіру 4 до 5 літрôвъ вареного молока, заколотить ся єго добре и ставить ся на 24 до 36 годинъ въ тепле мѣсце. Молоко то зачинає ферментувати и єго зливаєсь до фляшокъ але такъ, щобы лишь чверть фляшки наповнити; решту доповняєсь свѣжимъ збиранымъ молокомъ. Грудки кефіру вынимає ся, сушить ся на сонци и ховаєсь до дальшого ужитку. Фляшки треба добре закоркувати, поставити лежати въ холодне мѣсце та вôдъ часу до часу ними потрясти а до 36 або 48 годинъ має ся вже слабый кефіръ до пытя; коли вôнъ постоить довше, то буде мôцнѣйшій, або й дуже мôцный, коли буде дуже довго стояти. Абы той кефіръ довше удержати, треба фляшки въ ледѣ держати. Зъ такъ зробленого кефіру можна робити новый на великй розмѣры, але лѣпше робити зъ первѣстного молока.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень, 8 мая. Зборы 2000 друкарѣвъ и черенкарѣвъ, ухвалили заразъ зробити страйкъ, коли ихъ жаданя не будуть сповненй и коли они того не дôстануть на письмѣ. Они домагають ся зменшеня годинъ роботы зъ $9^1/_2$ на 9, знесеня 14-дневного речинця выповѣдженя и обмеженя роботы понадъ приписанй годины.

Вѣдень, 8 мая. Даньскій король явивъ ся вчера о годинѣ чверть на другу въ цѣсарскôй палатѣ, але не заставъ Є. Вел. Цѣсаря, котрый якъ разъ бувъ на засѣданю рады міністрôвъ. О другôй год. поѣхавъ Цѣсарь до Пенцінґу и бувъ у короля довшій часъ.

Брукселя, 8 мая. Міністеръ вôйны покликавъ двѣ клясы міліціи для удержаня порядку и недопущеня до розрухôвъ. Зъ Во пôдъ Шевремонъ наспѣла вѣсть, що страйкуючй робôтники напали на вôддѣлъ жандармеріи и єи побили. Мѣста Літтіха стереже войско.

Боннъ, 8 мая. Приѣхавъ тутъ вел. кн. Люксембургскій въ гостину до нѣмецкого цѣсаря.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае **Контора Льеполда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

ЗАКЛАДЪ
ДИЕТИЧНО-ГИҐІЕНІЧНЫЙ
ЛЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО
у Львовѣ,
Канторъ при улици Валовôй ч. 14.

поручае **французскій курацiйный**

COGNAC

по **3** зр. а. в. фляшка.

MALAGA

въ ориґінальныхъ фляшкахъ ¾ літров. по 2 зр. 60 кр.

Замовленя на провинцію залагоджують ся вôдворотною почтою.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО
купуе и спродае
всякй ефекта и монеты
по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жаднои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гипотечнй.	**4%** пожичку пропинаційну галицку.
5% листы гипотечнй преміованй.	**5%** „ „ буковиньску.
5% листы гипотечнй безъ преміи.	**4½%** пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	**4 1/10%** пожичку пропинаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскй Облигаціи индемнизаційнй,

котрй то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купуе и продае **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного пріймае ôдъ Вп. купуючихъ всякй **вылъосованй, а вже платнй мѣстцевй** паперѣ цѣннй, якъ також **купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцевй,** лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить.

Превосходнй въ смаку и запаху
черезъ **Суезъ** спроваджені
ГЕРБАТЫ
хиньскй
по зл. 2, 2·80, 3·20, 3·60, 4, 4·40 и 5 зл. за фунтъ = 500 ґрамовъ.
Высѣвки гербаты
по зл. 1·50 и 1·70 за фунтъ = 500 ґрамовъ зъ наисвѣжшого транспорту поручае **Торговля**
СТ. МАРКЕВИЧА
у Львовѣ, Рынокъ ч. 42.

Во всѣхъ округахъ и провинціяхъ **пошукуе ся** за сталымъ вынагородженьемъ або за высокою провизією
АҐЕНТÔВЪ
для фабрики сукна и мужескои конфекціи Дôмъ Вывову: „пôдъ Опавою“ въ Troppau.

Яковъ Федеръ
мѣскій лѣкарь и акушеръ
бувшій секундаріюшь общого шпиталя у Львовѣ, осѣвъ въ **Устю зеленôмъ.**

Всякого рода
ВИНА
ЛѢЧНИЧЙ
дôстати можна кождого часу въ конторѣ
Льеполда Литыньского
у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

АПТЕКА ПÔДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“
ЖИГМОНТА РУКЕРА
поручае:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и яселъ и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно

Порошокъ до зубôвъ салициловый и зъ руты надае зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а також и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усувае зъ неи непріятный смакъ, а также забеспечуе ясла передъ всѣми **слабостями.**

Гербата россійска. — Самовары Тульскі.

Перша краева фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ
хиньске срѣбло
ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА
Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краќôвъ, Ринокъ ч. 26.
поручають:

Предметы служачй до ужитку церковного и домового, ôдповѣднй на **выправы слюбнй, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репараціи, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се званье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЬ
аптикарь у Львовѣ (улиця Жолкôвска, побôчь рампы
поручае:
Нервотонъ.

Средство домове помôчне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхіосъ и паралижахъ.

Цѣна фляшки: 40 кр.

Подяка. Добротворъ, 13 марта 1890.

Вп. Брониславъ Виткевичь, аптикарь, Львôвъ-Пôдзамче.

Передъ кôлькома лѣтами черезъ апоплексію утративъ я силу въ правôй руцѣ, що тымъ тяжше мя дôткнуло, що зъ причины того мусѣвъ я покинути выгôдне мѣсце яко официіялиста приватный и зôставати зъ моею родиною безъ найменшои помочи.

Въ моихъ терпѣняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, якй менѣ тôлько раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшій часъ **„Нервотону“,** препоручуваного въ анонсахъ **„Календаря здоровя Леопольда Литыньского“**, доказало чуда! Ото теперь рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали вы найбôльшимъ добродѣемъ терпячихъ людей. Антоній Новаковскій.

СИРОПЪ КОКЛЮШЕВЫЙ

цѣна фляшки разомъ зъ способомъ ужитя 40 кр.

Подяка. Вп. Брониславъ Виткевичъ, аптикарь въ мѣсци.

Честный Пане!

Кôлька тыжнѣвъ треваючій коклюшь, вычерпавъ вже бувъ всѣ силы трилѣтнои мои дитины. Я робивъ все, що менѣ раджено—но все на дармо. Напады кашлю були такъ частй и такъ сильнй, що встрясали цѣлымъ организмомъ бѣдной дитины и спонуковали чувати при ней якъ день, такъ нôчь. По кождôмъ такôмъ атаку наступало довге ôддѣлюванье флеґмы, страшне для дивлячихъ ся на муки слабои дитины.

Въ анонсахъ „Литыньского Календарь Здоровля“ вычитавъ я о сиропѣ коклюшевôмъ и уживъ средства того, котре вже по кôлькаразовôмъ ужитю зменшило напады кашлю, а флеґма зъ легкостію ôддаляти ся стала. По ужитю двохъ фляшочокъ навѣть и слѣды коклюша уступили. На пôднесенье заслугуе також тое, що дитина охотно дуже заживала тое средство задля приемного смаку тогожъ.

Прошу приняти горячу подяку ôдъ ôтця, котрому уздоровили Вы дитину а заразомъ прошу тую подяку розпространити на коры-сть терпячои людскости. Зôстаю зъ вдячностію и поважаньемъ Юлій Крейссъ ц. к. надпоручникъ и офицеръ економичный въ шпиталю гарнизоновôмъ у Львовѣ. Львôвъ, 1 Марця 1890.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.